

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

РАДНИ ДОКУМЕНТ

ISSN 1820 – 0141

Предузетници у Републици Србији, у 2008. години

ИЗДАВАЧ

Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића бр. 5

ЗА ИЗДАВАЧА

Проф. др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији
обавезно је навођење извора.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
311 (497.11)

РАДНИ документ / Република Србија -
Републички завод за статистику = Working
Document / Republic of Serbia – Republic
Statistical Office ; одговара Драган Вукмировић.
- 1965, бр. 1- . - Београд (Милана
Ракића 5) : Републички завод за статистику
Србије, 1965- (Београд : Републички завод
за статистику Србије). - 27 cm

ISSN 1820-0141 = Радни документ -
Република Србија. Републички завод за
статистику

COBISS.SR-ID 59835916

Садржај

Предузетници у Републици Србији у 2008. години	5
Методолошка објашњења	5
(1) Број предузетника	8
(2) Број запослених	10
(3) Остварени промет	12
(4) Бруто додата вредност	14
Закључак	15

Предузетници у Републици Србији у 2008. години

Методолошка објашњења

Уважавајући захтеве све већег броја корисника, а у настојању да свој рад прилагоди међународним препорукама и стандардима, Републички завод за статистику Србије поново у едицији "Радни документ" објављује изабране макроекономске показатеље за предузетнике. Праћењем су обухваћени предузетници који су пословали у 2008. години, на основу података Пореске управе.

У оквиру међународног пројекта унапређења система националних рачуна и обрачуна БДП-а, Републички завод за статистику и Сектор националних рачуна усвојили су препоруке и позитивна искуства европских статистика који се односе на обрачуна најважнијих макроекономских агрегата за институционални сектор домаћинства чији најважнији део сачињавају предузетници или "неинкорпорисана предузећа".

Српски и европски статистичари се приликом обрачуна макроекономских агрегата за овај сегмент националне привреде суочавају са истоветним проблемима: уситњеност и велика бројност, висока фреквенција гашења и оснивања нових предузетничких радњи, нестабилост у погледу основне делатности и запошљавања итд. И у Европи и у нашој земљи овај облик привређивања представља хронично "жариште" тзв. сиве економије. Ови проблеми делимично су последица саме природе "неинкорпорисаног" бизниса, тј. чињенице да лична имовина предузетника и његова пословна имовина нису раздвојени, но за статистику највећи проблем свакако представљају ограничења административно-правног карактера, пре свега непостојање обавезе вођења двојног књиговодства и састављања детаљних финансијских извештаја који представљају основу за обрачуна макроекономских агрегата за предузећа. У таквој ситуацији, статистичари су принуђени да, полазећи од релативно скромног обима података који предузетници достављају пореским органима, врше процењивање. Процене које смо извршили базирају се на мађарском моделу обрачуна основних елемената система националних рачуна за предузетнике. Овај модел, са своје стране, заснива се на француском искуству статистичког третмана предузетника.

Модел се заснива на претпоставци да су услови и начин пословања предузетника приближно једнаки условима и начину пословања микропредузећа те да се одговарајући показатељи опајени у статистичком третману микропредузећа могу применити (уз одговарајуће корекције) и на предузетнике. У француској статистици готово сви елементи националних рачуна (број запослених, промене у залихама, инвестиције, камате итд.) процењују се на поменути начин, једноставном применом одговарајућих коефицијената утврђених за микропредузећа¹. У нашем случају, олакшавајућа околност је то што, за разлику од других европских земаља, располажемо са одређеним, не малим, бројем финансијских извештаја предузетника (око 20.000). Ови драгоцен подаци су, заједно с подацима о пореској основици и броју запослених код предузетника којима располаже Пореска управа, коришћени као основа за извођење процена. Поред наведеног, у обрачунима су коришћени и показатељи изведени из завршних рачуна микро и малих предузећа који се односе на промет, учешће додате вредности у промету, структуру додате вредности, зараду по запосленом и др. У анализама су као допунски подаци коришћени, иако веома оскудни, подаци из других статистичких истраживања.

Треба истаћи да су извршена одређена унапређења базичног француско-мађарског модела која се огледају првенствено у томе што су коефицијенти за обрачуна утврђени за сваку делатност посебно и при томе за три главна регионална стратума: Београд, централна Србија (без Београда) и Војводина. Насупрот томе, мађарски модел примењује само један, јединствени коефицијент за читав статистички скуп.

---

¹ *Using Business Accounts to compile National Accounts: The French Experience*, Patrick Augeraud, Institut national de la statistique et des études économiques, France i Jean-Etienne Chapron, United Nations Statistics Division u *Links between business Accounting and National Accounting*, United Nations, New York, 2000.

На крају треба рећи да свака процена као и ова носи са собом већи или мањи степен поузданости, међутим, имајући у виду расположивост података, као и специфичности предузетничких радњи у Србији, резултати представљају најбоље што се у овом тренутку може урадити. Очекујемо да ће се у годинама које су пред нама повећати и обим и квалитет расположивих података, што ће заједно са одређеним побољшањима у методологији довести и до бољих и прецизнијих резултата.

Резултати обраде су дати за: (1) број предузетника, (2) број запослених, (3) остварени промет и (4) бруто додату вредност. Подаци су, са становишта територије, исказани на нивоу Републике Србије (без Косова и Метохије), као и централне Србије и Војводине, а по делатностима – на нивоу сектора и подсектора Класификације делатности:

Сектор А	Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда
Подсектор АА	Пољопривреда
Подсектор АБ	Шумарство
Подсектор АВ	Водопривреда
Сектор Б	Рибарство
Сектор В	Вађење руда и камена
Подсектор ВА	Вађење енергетских сировина
Подсектор ВБ	Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских
Сектор Г	Прерађивачка индустрија
Подсектор ГА	Производња прехранбених производа, пића и дувана
Подсектор ГБ	Производња текстила и текстилних производа
Подсектор ГВ	Прерада коже и производња предмета од коже
Подсектор ГГ	Прерада дрвета и производи од дрвета
Подсектор ГД	Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање
Подсектор ГЂ	Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива
Подсектор ГЕ	Производња хемикалија, хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана
Подсектор ГЖ	Производња производа од гуме и производа од пластичних маса
Подсектор ГЗ	Производња производа од осталих неметалних минерала
Подсектор ГИ	Производња основних метала и стандардних металних производа
Подсектор ГЈ	Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто
Подсектор ГК	Производња електричних и оптичких уређаја
Подсектор ГЛ	Производња саобраћајних средстава
Подсектор ГЉ	Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто
Сектор Д	Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом
Сектор Ђ	Грађевинарство
Сектор Е	Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство
Сектор Ж	Хотели и ресторани
Сектор З	Саобраћај, складиштење и везе
Сектор И	Финансијско посредовање
Сектор Ј	Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности
Сектор К	Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
Сектор Л	Образовање
Сектор Љ	Здравствени и социјални рад
Сектор М	Остале комуналне, друштвене и личне услужне делатности
Сектор Н	Приватна домаћинства са запосленим лицима
Сектор Њ	Екстериторијалне организације и тела

Обележја су дефинисана на следећи начин:

- *остварени промет* као приходи од продаје (како робе, тако и производа и услуга);
- *бруто додата вредност* (у базним ценама) као разлика између аутпута и међуфазне потрошње.

1. Број предузетника 2008.

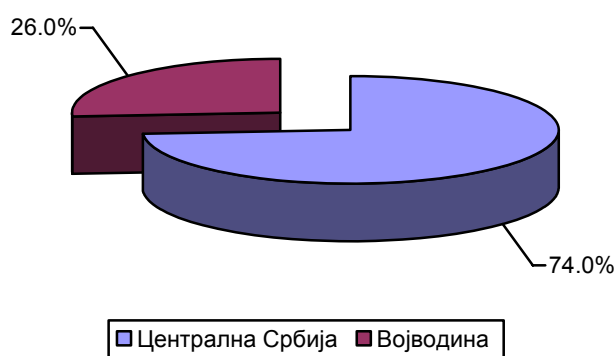
Назив делатности	Република Србија	Централна Србија	Војводина
У к у п н о	214 819	158 970	55 849
Пољопривреда, лов и шумарство	1 871	1 341	530
Пољопривреда	1 235	770	465
Шумарство	631	567	64
Водопривреда	5	4	1
Рибарство	46	35	11
Вађење руде и камена	130	115	15
Вађење енергетских сировина	7	6	1
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	123	109	14
Прерађивачка индустрија	33 455	24 587	8 868
Производња прехрамбених производа, пића и дувана	6 522	4 617	1 905
Производња текстила и текстилних производа	5 108	4 054	1 054
Прерада коже и производња предмета од коже	556	419	137
Прерада дрвета и производи од дрвета	3 343	2 635	708
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2 942	2 142	800
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	4	3	1
Производња хемикалија и хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	319	240	79
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	1 765	1 098	667
Производња производа од осталих неметалних минерала	1 904	1 393	511
Производња основних метала и стандардних металних производа	5 402	3 815	1 587
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	373	281	92
Производња електричних и оптичких уређаја	934	684	250
Производња саобраћајних средстава	123	73	50
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	4 160	3 133	1 027
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	27	24	3
Грађевинарство	19 379	14 367	5 012
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	72 703	54 290	18 413
Хотели и ресторани	17 138	12 122	5 016
Саобраћај, складиштење и везе	25 915	19 276	6 639
Финансијско посредовање	1 100	820	280
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	25 891	19 127	6 764
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	-	-	-
Образовање	731	496	235
Здравствени и социјални рад	3 992	3 095	897
Остале комуналне, друштвене и личне услужне активности	12 435	9 272	3 163
Приватна домаћинства са запосленим лицима	6	3	3
Екстериторијалне организације и тела	-	-	-

(1) Број предузетника

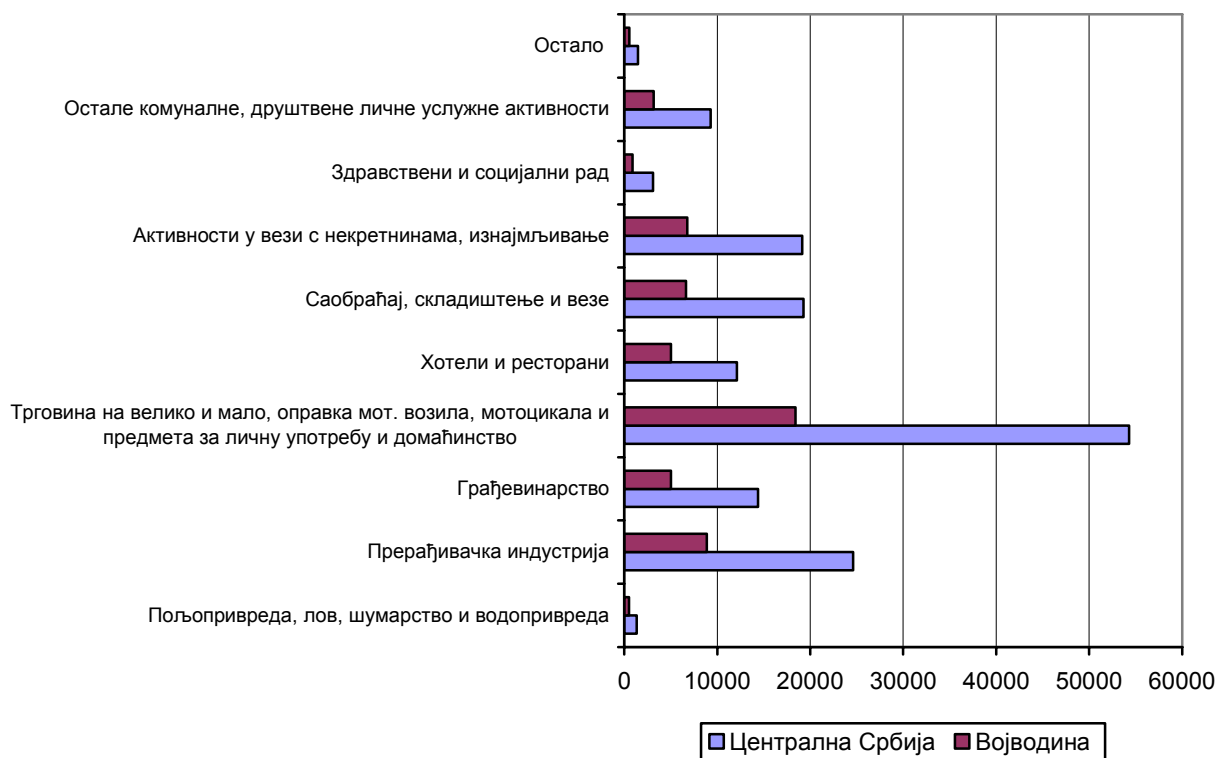
На основу расположивих података можемо констатовати да је обрачуном макроекономских агрегата обухваћено 214.819 предузетника који су пословали у току 2008. године у Републици Србији. Од тог укупног броја предузетника, у централној Србији у 2008. години пословало је 158.970 предузетника – што чини 74,0%, а у Војводини 55.849 – што чини 26,0%.

Посматрано по секторима КД, на нивоу Републике Србије, највеће учешће у укупном броју предузетника имале су: трговина на велико и мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство (33,8%), прерађивачка индустрија (15,6%), саобраћај, складиштење и везе (12,1%), активности у вези с некретнинама (12,0%), грађевинарство (9,0%), хотели и ресторани (8,0%) итд.

Структура предузетника, по територијама у Републици Србији, 2008.

Број предузетника у Републици Србији, по делатностима, 2008.

2. Број радника запослених код предузетника, (процена) 2008.

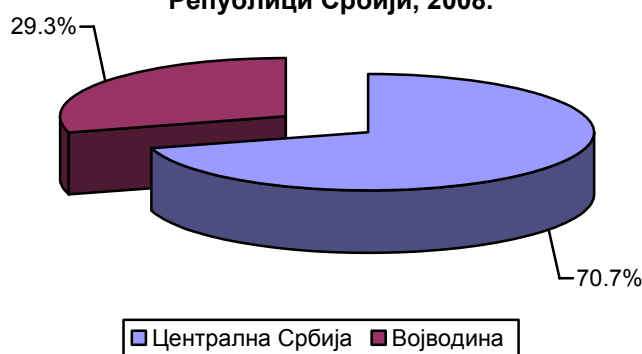
Назив делатности	Република Србија	Централна Србија	Војводина
У к у п н о	290 591	205 413	85 178
Пољопривреда, лов и шумарство	1 276	598	678
Пољопривреда	912	448	464
Шумарство	362	148	214
Водопривреда	2	2	-
Рибарство	37	31	6
Вађење руде и камена	177	146	31
Вађење енергетских сировина	9	8	1
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	168	138	30
Прерађивачка индустрија	61 939	41 459	20 480
Производња прехрамбених производа, пића и дувана	22 120	13 820	8 300
Производња текстила и текстилних производа	10 391	8 397	1 994
Прерада коже и производња предмета од коже	1 388	679	709
Прерада дрвета и производи од дрвета	4 800	3 524	1 276
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	3 043	2 018	1 025
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	-	-	-
Производња хемикалија и хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	338	234	104
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	3 287	1 645	1 642
Производња производа од осталих неметалних минерала	2 324	1 536	788
Производња основних метала и стандардних металних производа	6 779	4 163	2 616
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	739	485	254
Производња електричних и оптичких уређаја	1 106	803	303
Производња саобраћајних средстава	185	110	75
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	5 439	4 045	1 394
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	33	27	6
Грађевинарство	31 070	21 766	9 304
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	124 815	89 914	34 901
Хотели и ресторани	29 465	21 123	8 342
Саобраћај, складиштење и везе	4 401	3 173	1 228
Финансијско посредовање	2 728	1 464	1 264
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	19 047	14 161	4 886
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	-	-	-
Образовање	938	674	264
Здравствени и социјални рад	5 249	3 908	1 341
Остале комуналне, друштвене и личне услужне активности	9 410	6 966	2 444
Приватна домаћинства са запосленим лицима	6	3	3
Екстериторијалне организације и тела	-	-	-

(2) Број запослених

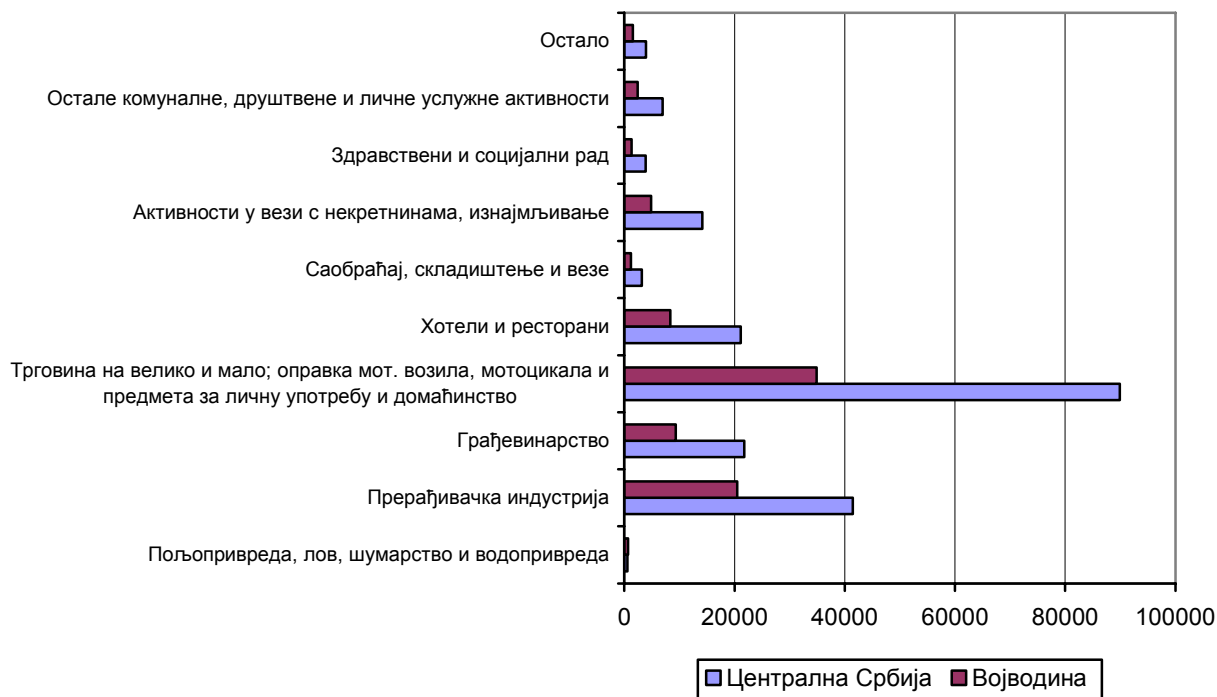
Предузетници у Републици Србији у 2008. години запошљавали су 290.591 радника. У централној Србији било је 205.413, тј. 70,7%, а у Војводини 85.178, тј. 29,3% запослених.

Посматрано по секторима КД највеће учешће у укупном броју запослених код предузетника у Републици Србији у 2008. години имале су: трговина на велико и мало; оправка моторних возила и предмета за личну употребу и домаћинство – са 42,8%, прерађивачка индустрија – са 21,3%, грађевинарство – са 10,7%, хотели и ресторани – са 10,1%, активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности – са 6,6%, итд.

Структура броја радника запослених код предузетника, по територијама у Републици Србији, 2008.

Број радника запослених код предузетника у Републици Србији, по делатностима, 2008.

3. Вредност оствареног промета предузетника (процена), 2008.

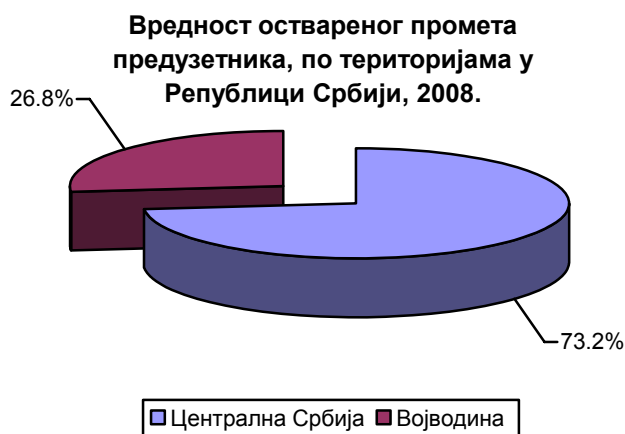
у хиљ. РСД

Назив делатности	Република Србија	Централна Србија	Војводина
У к у п н о	956 030 870	699 875 143	256 155 726
Пољопривреда, лов и шумарство	4 664 092	3 099 913	1 564 179
Пољопривреда	3 331 147	1 967 215	1 363 932
Шумарство	1 325 588	1 125 645	199 943
Водопривреда	7 358	7 053	304
Рибарство	138 661	94 164	44 497
Вађење руде и камена	308 003	239 661	68 342
Вађење енергетских сировина	14 213	10 591	3 622
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	293 790	229 070	64 720
Прерађивачка индустрија	146 502 186	99 806 101	46 696 085
Производња прехранбених производа, пића и дувана	49 548 221	29 704 123	19 844 099
Производња текстила и текстилних производа	14 508 958	11 982 768	2 526 189
Прерада коже и производња предмета од коже	2 013 475	1 234 893	778 581
Прерада дрвета и производи од дрвета	11 580 884	8 904 983	2 675 901
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	10 356 714	7 153 792	3 202 922
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	4 598	4 097	501
Производња хемикалија и хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	1 378 028	961 314	416 714
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	9 786 044	5 685 026	4 101 018
Производња производа од осталих неметалних минерала	8 192 190	5 780 349	2 411 841
Производња основних метала и стандардних металних производа	20 388 874	14 444 860	5 944 014
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменуто	1 616 980	1 191 588	425 392
Производња електричних и оптичких уређаја	3 312 924	2 508 468	804 456
Производња саобраћајних средстава	407 319	266 402	140 917
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменуто	13 406 976	9 983 436	3 423 540
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	68 602	50 271	18 331
Грађевинарство	92 295 984	69 293 237	23 002 747
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	509 274 607	377 165 474	132 109 133
Хотели и ресторани	47 613 257	34 173 434	13 439 824
Саобраћај, складиштење и везе	76 997 375	56 226 450	20 770 924
Финансијско посредовање	2 717 402	1 987 218	730 185
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	45 940 515	34 924 129	11 016 386
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање			
Образовање	1 530 683	1 140 742	389 941
Здравствени и социјални рад	8 614 040	6 732 449	1 881 591
Остале комуналне, друштвене и личне услужне активности	19 361 475	14 939 384	4 422 091
Приватна домаћинства са запосленим лицима	3 989	2 519	1 470
Екстериторијалне организације и тела	-	-	-

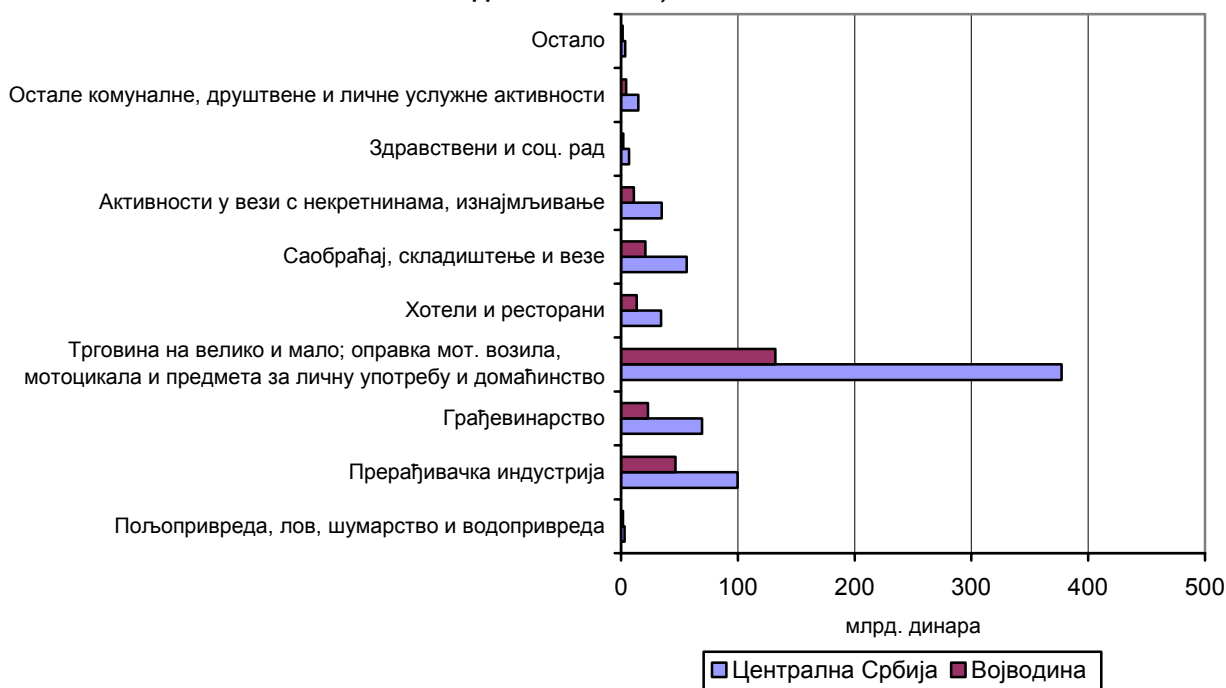
(3) Остварени промет

Када се посматра територијални размештај оствареног промета предузетника у 2008. години, уочава се да су предузетници из централне Србије остварили 73,2%, а предузетници са територије Војводине 26,8% укупног промета.

Посматрано по делатностима (секторима КД), највеће учешће на нивоу Републике Србије у оствареном промету имали су предузетници из: трговине на велико и трговине на мало, оправке моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу, 53,3%, прерађивачке индустрије, 15,3%, грађевинарства, 9,7%, саобраћаја, складиштења и веза, 8,1%, хотела и ресторана, 5,0%, активности у вези с некретнинама, изнајмљивања и пословних активности, 4,8%, осталих комуналних, друштвених и личних услужних активности, 2,0%, итд.

Вредност оствареног промета предузетника у Републици Србији, по делатностима, 2008.

4. Бруто додата вредност предузетника (процена), 2008.

у хиљ. РСД

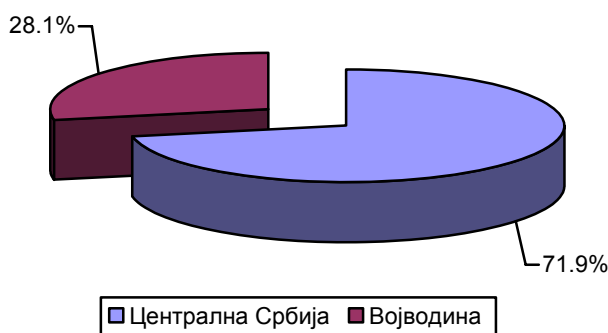
Назив делатности	Република Србија	Централна Србија	Војводина
У к у п н о	193 407 545	139 121 783	54 285 763
Пољопривреда, лов и шумарство	1 037 974	661 824	376 150
Пољопривреда	707 204	414 150	293 053
Шумарство	327 133	244 310	82 823
Водопривреда	3 638	3 364	274
Рибарство	29 098	21 740	7 358
Вађење руде и камена	127 019	106 941	20 078
Вађење енергетских сировина	4 055	3 217	838
Вађење осталих сировина и материјала, осим енергетских	122 963	103 724	19 240
Прерађивачка индустрија	37 314 218	25 629 938	11 684 280
Производња прехранбених производа, пића и дувана	10 680 870	6 785 940	3 894 930
Производња текстила и текстилних производа	5 360 151	4 317 583	1 042 568
Прерада коже и производња предмета од коже	689 103	420 189	268 914
Прерада дрвета и производи од дрвета	3 079 372	2 325 125	754 246
Производња целулозе, папира и производа од папира; издавачка делатност и штампање	2 428 292	1 665 638	762 654
Производња кокса, деривата нафте и нуклеарног горива	936	735	201
Производња хемикалија и хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана	267 894	190 958	76 936
Производња производа од гуме и производа од пластичних маса	2 239 007	1 144 735	1 094 272
Производња производа од осталих неметалних минерала	1 829 539	1 321 963	507 576
Производња основних метала и стандардних металних производа	5 648 293	3 644 312	2 003 981
Производња машина и уређаја, на другом месту непоменута	498 246	359 228	139 017
Производња електричних и оптичких уређаја	926 802	698 915	227 887
Производња саобраћајних средстава	126 529	84 718	41 812
Прерађивачка индустрија, на другом месту непоменута	3 539 183	2 669 896	869 287
Производња и снабдевање електричном енергијом, гасом и водом	21 756	18 457	3 299
Грађевинарство	20 721 782	14 961 937	5 759 845
Трговина на велико и трговина на мало; оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	67 016 966	48 301 866	18 715 100
Хотели и ресторани	13 907 510	10 153 424	3 754 087
Саобраћај, складиштење и везе	16 009 210	11 572 473	4 436 737
Финансијско посредовање	1 340 648	866 582	474 066
Активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности	21 052 945	15 407 768	5 645 178
Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	-	-	-
Образовање	781 283	567 545	213 738
Здравствени и социјални рад	5 314 628	4 146 069	1 168 559
Остале комуналне, друштвене и личне услужне активности	8 728 608	6 702 778	2 025 830
Приватна домаћинства са запосленим лицима	3 899	2 444	1 456
Екстериторијалне организације и тела	-	-	-

(4) Бруто додата вредност

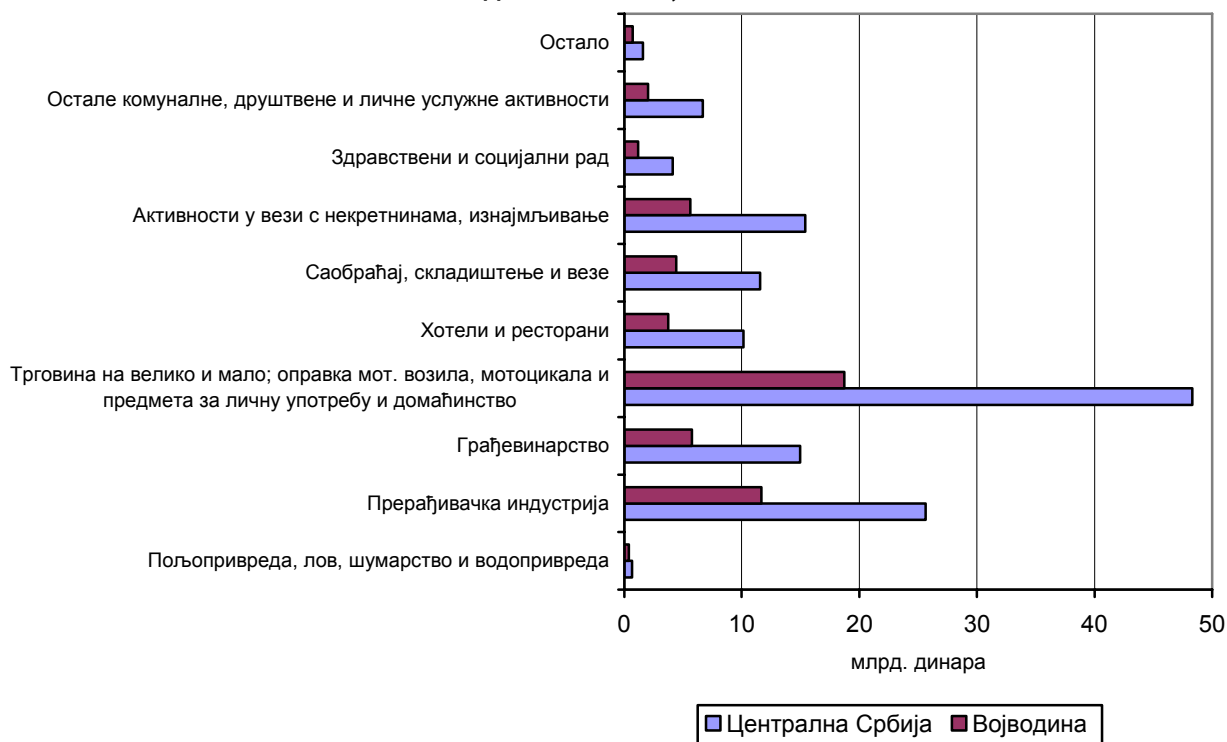
Предузетници са територије централне Србије учествовали су 2008. године са 71,9% у бруто додатој вредности, док је удео предузетника са територије Војводине 28,1%.

Посматрано по делатностима (секторима КД), најзначајније учешће у бруто додатој вредности на нивоу Републике Србије остварили су: трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство, 34,6%, прерађивачка индустрија, 19,3%, грађевинарство, 10,7%, активности у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности, 10,9%, хотели и ресторани, 7,2%, саобраћај, складиштење и везе, 8,3%, остале комуналне, друштвене и личне услужне активности, 4,5%, здравствени и социјални рад, 2,7%, итд.

**Структура бруто додате вредности
предузетника по територијама у
Републици Србији, 2008.**

**Бруто додата вредност предузетника у Републици Србији, по
делатностима, 2008.**

Закључак

На основу урађене анализе основних индикатора о стању и развијености предузетништва може се закључити да су предузетници значајан сегмент укупне привреде, да имају све значајније учешће у привредној структури, као и да континуирано увећавају свој утицај на формирање бруто додате вредности и оствареног промета.

Подстицајне мере које доноси Влада створиће услове за даљи рад и развој предузетништва и пружиће могућност сваком предузетнику који располаже остваривом пословном идејом да може да је оствари на релевантном тржишту под најбољим могућим условима.

РУКОПИС ПРИПРЕМИЛИ: **Милан Бурзановић, Драган Поповић, Душан Гавриловић**

РЕДАКЦИЈА

Руководилац: мр Предраг Чановић

Чланови: Гордана Бјелобрк, мр Љубица Живадиновић, Мирјана Смолчић

Лектура: Емилија Видановић

Израда графикана: Милан Шормаз

Технички уредник: Ирена Димић

www.stat.gov.rs

Издаје и штампа

Републички завод за статистику Србије, Београд, Милана Ракића 5

Телефон: 2412-922; Телефакс: 2411-260

Број страна: 16 • Тираж: 20